

Система державного контролю та нагляду

- ▶ Загальні правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) передбачені в Законі України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" та у спеціальних галузевих законах.
- ▶ Заходи державного нагляду (контролю) - це планові та позапланові заходи, які здійснюються шляхом проведення перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та інших дій.

Поділ підприємств

Малі підприємства

Штат - до 50 осіб
Дохід - до 10 мільйонів євро

Середні підприємства

Штат - від 50 до 250 осіб
Дохід - від 10 до 50 мільйонів євро

Великі підприємства

Штат - від 250 осіб
Дохід - від 50 мільйонів євро

Загальні вимоги до здійснення державного нагляду (контролю)

- ▶ Державний нагляд (контроль) здійснюється **за місцем провадження господарської діяльності суб'єкта господарювання або його відокремлених підрозділів.**
- ▶ У разі якщо суб'єкт господарювання на відповідний плановий період включений до планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) одночасно кількох органів державного нагляду (контролю), відповідні планові заходи здійснюються органами державного нагляду (контролю) **комплексно - одночасно всіма органами державного нагляду (контролю)**, до планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) яких включено суб'єкта господарювання.
- ▶ У разі якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого відповідно до закону, припускає неоднозначне тлумачення прав і обов'язків суб'єкта господарювання або органу державного нагляду (контролю) та його посадових осіб, рішення приймається на користь суб'єкта господарювання.

Затвердження планів

- ▶ Планові заходи здійснюються відповідно до **річних або квартальних планів**, які затверджуються органом державного нагляду (контролю) до 1 грудня року, що передує плановому, або до 25 числа останнього місяця кварталу, що передує плановому.
- ▶ Протягом одного року **проведення більш як одного планового заходу державного нагляду (контролю) щодо одного суб'єкта господарювання не допускається.**
- ▶ План здійснення заходів державного нагляду (контролю) на наступний плановий період повинен містити **конкретні календарні дати початку кожного планового заходу державного нагляду (контролю) та строки їх здійснення.**

Загальна процедура

- ▶ **Перед початком** здійснення державного нагляду (контролю) посадова особа органу державного нагляду (контролю) вносить **запис до відповідного журналу** суб'єкта господарювання (за його наявності).
- ▶ Посадові особи органу державного нагляду (контролю) з метою з'ясування обставин, які мають значення для повноти проведення заходу, здійснюють у межах повноважень, передбачених законом, **огляд територій або приміщень, які використовуються для провадження господарської діяльності, а також будь-яких документів чи предметів**, якщо це передбачено законом.
- ▶ Органи державного нагляду (контролю) та суб'єкти господарювання мають право **фіксувати процес** здійснення планового або позапланового заходу чи кожну окрему дію засобами аудіо - та відеотехніки, не перешкоджаючи здійсненню такого заходу.

Ступінь ризику, документація

- ▶ З урахуванням значення прийнятного ризику всі суб'єкти господарювання, що підлягають нагляду (контролю), відносяться до одного з трьох ступенів ризику: з **високим, середнім та незначним**.
- ▶ Залежно від ступеня ризику органом державного нагляду (контролю) визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю).
- ▶ Залежно від ступеня ризику органом державного нагляду (контролю) визначаються **переліки питань** для здійснення планових заходів, які затверджуються його наказом.
- ▶ У межах переліку питань кожен орган державного нагляду (контролю) залежно від цілей заходу має визначити ті питання, щодо яких буде здійснюватися державний нагляд (контроль).

Попереднє повідомлення

- ▶ Органи державного нагляду (контролю) здійснюють планові заходи з державного нагляду (контролю) **за умови письмового повідомлення** суб'єкта господарювання про проведення планового заходу не пізніше як **за десять днів** до дня здійснення цього заходу.
- ▶ **Повідомлення повинно містити:**
- ▶ **дату початку та дату закінчення** здійснення планового заходу;
- ▶ **найменування юридичної особи** або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, щодо діяльності яких здійснюється захід;
- ▶ **найменування органу** державного нагляду (контролю).
- ▶ Повідомлення надсилається рекомендованим листом чи телефонограмою за рахунок коштів органу державного нагляду (контролю) або вручається особисто керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання під розписку.
- ▶ Суб'єкт господарювання має право не допускати посадову особу органу державного нагляду (контролю) до здійснення планового заходу в разі неодержання повідомлення про здійснення планового заходу.
- ▶ **Строк здійснення планового заходу не може перевищувати п'ятнадцяти робочих днів, а для суб'єктів малого підприємництва - п'яти робочих днів, якщо інше не передбачено законом.**

Позапланові заходи

- ▶ Підставами для здійснення позапланових заходів є:
- ▶ **подання суб'єктом господарювання письмової заяви** до відповідного органу державного нагляду (контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням;
- ▶ **перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів**, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення планових заходів органом державного нагляду (контролю);
- ▶ **обґрунтоване звернення фізичної особи** про порушення суб'єктом господарювання її законних прав. Позаплановий захід у цьому разі здійснюється тільки за наявності згоди центрального органу виконавчої влади на його проведення;
- ▶ **настання аварії, смерті** потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання.
- ▶ Під час проведення позапланового заходу **з'ясовуються лише ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою** для здійснення цього заходу, з обов'язковим зазначенням цих питань у посвідченні (направленні) на проведення державного нагляду (контролю).
- ▶ **Фізичні особи, які подали безпідставне звернення** про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства, **несуть відповідальність**, передбачену законом.
- ▶ **Суб'єкт господарювання повинен ознайомитися з підставою проведення позапланового заходу з наданням йому копії відповідного документа.**
- ▶ Строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати десяти робочих днів, а щодо суб'єктів малого підприємництва - двох робочих днів, якщо інше не передбачено законом.

Санкції

- ▶ Невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів органу державного нагляду (контролю) тягне за собою **застосування штрафних санкцій** до суб'єкта господарювання згідно із законом.
- ▶ Виробництво (виготовлення) або реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг суб'єктами господарювання можуть бути **призупинені виключно за рішенням суду**.
- ▶ **Відновлення виробництва** (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг суб'єктами господарювання після призупинення можливе **з моменту отримання органом державного нагляду (контролю), який ініціював призупинення, повідомлення суб'єкта господарювання про усунення ним усіх встановлених судом порушень**.

Високий ступінь ризику

- ▶ До суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику відносяться суб'єкти, які:
- ▶ 1) провадять діяльність з:
 - ▶ розведення, вирощування, утримання та/або обігу сільськогосподарських та диких тварин, птиці, риби та інших гідробіонтів (на територіях, де запроваджено карантинні обмеження або карантин у місцях виникнення і розповсюдження заразних хвороб тварин);
 - ▶ забою тварин, **виробництва та/або обігу об'єктів санітарних заходів**, загальний обсяг виробництва та обігу яких за календарний рік, що передує плановому, становить 1000 кілограмів та більше;
- ▶ 2) є операторами агропродовольчих ринків;
- ▶ 3) протягом двох років, що передують плановому, але не менш як за результатами двох останніх заходів державного нагляду (контролю) допустили порушення вимог законодавства та не виконали припис органу державного нагляду (контролю), рішення суду щодо усунення порушень законодавства;
- ▶ 4) використовують сировину тваринного походження, яка походить з територій та господарств, де запроваджено карантинні обмеження або карантин тварин.

Середній ступінь ризику

- ▶ До суб'єктів господарювання із середнім ступенем ризику відносяться суб'єкти, які:
- ▶ 1) провадять діяльність з:
 - ▶ розведення, **виращування, утримання та/або обігу сільськогосподарських тварин**, птиці, риби та інших гідробіонтів, загальний обсяг введення в обіг яких за календарний рік, що передує плановому, становить більше двох оформлених партій;
 - ▶ виробництва, зберігання кормів, кормових добавок, преміксів, загальний обсяг виробництва (використання та/або зберігання) яких за календарний рік, що передує плановому, становить більше трьох оформлених партій;
 - ▶ переробки продуктів бджільництва, продуктів тваринного походження для промислового використання;
 - ▶ виробництва та/або обігу кормів тваринного походження, відходів тваринного походження;
 - ▶ виращування, утримання та/або обігу домашніх, диких, екзотичних, зоопаркових, циркових тварин, хутрових звірів;
- ▶ 2) протягом останніх трьох років, що передують плановому, але не менш як за результатами двох останніх заходів державного нагляду (контролю) допустили порушення вимог законодавства та строків виконання приписів органу державного нагляду (контролю), рішення судів щодо усунення порушень законодавства;
- ▶ 3) використовують відходи тваринного походження.

Незначний ступінь ризику

- ▶ До суб'єктів господарювання з незначним ступенем ризику відносяться суб'єкти, що провадять господарську діяльність з розведення, вирощування, утримання непродуктивних тварин, оптової, роздрібної торгівлі харчовими продуктами, інші суб'єкти господарювання, які не відносяться до суб'єктів господарювання з високим та середнім ступенями ризику.

Періодичність перевірок

- ▶ Планові заходи державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання здійснюються з такою періодичністю:
- ▶ з високим ступенем ризику — не частіше одного разу на рік;
- ▶ із середнім ступенем ризику — не частіше одного разу на три роки;
- ▶ з незначним ступенем ризику — не частіше одного разу на п'ять років.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ